

eulita™

(Ευρωπαϊκή Ένωση Νομικών Διερμηνέων και Μεταφραστών)

ECBA

EUROPEAN CRIMINAL BAR ASSOCIATION

(Ευρωπαϊκή Ένωση Δικηγορικών Συλλόγων Ποινολόγων)
Μια ένωση Ευρωπαίων δικηγόρων υπεράσπισης

Από την ίδρυσή της το 1997, η ECBA (Ευρωπαϊκή Ένωση Δικηγορικών Συλλόγων Ποινολόγων) έχει αναδειχθεί σε εξέχουσα ανεξάρτητη οργάνωση εξειδικευμένων δικηγόρων υπεράσπισης σε όλες τις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η ECBA στοχεύει στην προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των υπό έρευνα ατόμων, των υπόπτων, των κατηγορουμένων και των καταδικασθέντων ατόμων, όχι μόνο στη θεωρία αλλά και στην καθημερινή πρακτική της ποινικής διαδικασίας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η ECBA αποτελείται από εξειδικευμένους δικηγόρους υπεράσπισης από 35 ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένων 26 χωρών μελών της ΕΕ. Η ιδιότητα του μέλους είναι ανοιχτή σε όλους τους δικηγόρους που υποστηρίζουν το σκοπό αυτόν, είτε ασκούν το επάγγελμα, είτε ασχολούνται με το δίκαιο ακαδημαϊκά.

Η ένωση διοργανώνει διασκέψεις δύο φορές το χρόνο, την άνοιξη και το φθινόπωρο, όπου μέλη και μη μέλη συναντιούνται για να συζητήσουν τις τελευταίες εξελίξεις όσον αφορά το ευρωπαϊκό ποινικό δίκαιο. Η ECBA λειτουργεί επίσης ως πλατφόρμα που παρέχει στους δικηγόρους τη δυνατότητα να συναντήσουν άλλους δικηγόρους από όλα τα κράτη μέλη προκειμένου να ανταλλάξουν πληροφορίες και γνώσεις. Σκοπός της ιστοσελίδας της είναι να δοθεί πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες, νόμους, συνθήκες και προπαρασκευαστικά έγγραφα. Στο τμήμα μελών της ιστοσελίδας, οι δικηγόροι μπορούν απλά να θέτουν ερωτήματα, να αναζητούν δικηγόρους που χρειάζονται σε χώρες μέλη, να λαμβάνουν μέρος σε επιτροπές που εκπονούν έγγραφα για διάφορα ευρωπαϊκά έργα, κλπ. Η ECBA συμμετέχει σε πολλά τρέχοντα έργα, χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ στον τομέα του ποινικού δικαίου και είναι μέλος του Φόρουμ σχετικά με τη Δικαιοσύνη της ΕΕ.

VADEMECUM

(Οδηγίες για την αποτελεσματικότερη επικοινωνία με τους νομικούς
διερμηνείς και μεταφραστές)

ένα κοινό έργο της EULITA (Ευρωπαϊκή Ένωση Νομικών Διερμηνέων και Μεταφραστών) και της ECBA (Ευρωπαϊκή Ένωση Δικηγορικών Συλλόγων Ποινολόγων), το οποίο παρουσιάστηκε στην Εαρινή Διάσκεψη της ECBA στην Αμβέρσα Βελγίου, τον Απρίλιο του 2010.

Vademecum για δικαστικούς, εισαγγελείς, δικηγόρους και νομικούς διερμηνείς

Τα ακόλουθα σημεία βασίζονται στην πρακτική εμπειρία. Δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση εξαντλητική λίστα, αλλά μία πρώτη απόπειρα εξομάλυνσης της σχέσης μεταξύ δικαστικών, εισαγγελέων, δικηγόρων και νομικών διερμηνέων. Σχόλια και προτάσεις είναι πάντα ευπρόσδεκτα.

1) Επιλογή του διερμηνέα

Προκειμένου να διασφαλίζονται οι εξαιρετικές γλωσσικές ικανότητες και η ορθή διερμηνεία, τηρώντας την επαγγελματική δεοντολογία, κατ' αρχήν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο νομικοί διερμηνείς (ορκωτοί και πιστοποιημένοι από δικαστήριο διερμηνείς).

Για τις γλώσσες για τις οποίες δεν υπάρχουν εγγεγραμμένοι δικαστηριακοί διερμηνείς, θα ήταν ωφέλιμο ο δικαστής ή ο εισαγγελέας να επαληθεύει τα προσόντα και τις ικανότητες των διερμηνέων πριν από την ακροαματική διαδικασία μέσω μιας σύντομης συζήτησης, προκειμένου να βεβαιώνεται για τις γνώσεις και τις ικανότητες του διερμηνέα στη γλώσσα διεξαγωγής των διαδικασιών.

2) Ενημέρωση του διερμηνέα

Στις πολύπλοκες και μακρές διαδικασίες, καθώς και αναφορικά με ογκώδεις φακέλους και δύσκολες υποθέσεις, συνιστάται η σύντομη μελέτη της υπόθεσης από το διερμηνέα πριν από τη δίκη ή λίγες ημέρες πριν από την ακροαματική διαδικασία, προκειμένου να είναι σε θέση να προετοιμάσει επαρκώς την εξειδικευμένη ορολογία της υπόθεσης (όπως στους τομείς της ιατρικής, της μηχανολογίας ή των οικονομικών).

3) Θέση στην αίθουσα του δικαστηρίου

Ο δικαστηριακός διερμηνέας θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να λαμβάνει συγκεκριμένη θέση εντός της αίθουσας του δικαστηρίου από όπου θα μπορεί να βλέπει και να ακούει τα αντίδικα μέρη, καθιστώντας σαφές στα αντίδικα μέρη ότι συμμετέχει στην ακροαματική διαδικασία ως ουδέτερος διερμηνέας. Αυτό ισχύει και για την περίπτωση της ψιθυριστής διερμηνείας.

Ανά πάσα στιγμή ο διερμηνέας θα πρέπει να έχει καλή ορατότητα και ακουστική, καθώς και τη δυνατότητα να κρατάει σημειώσεις πάνω σε στερεή επιφάνεια (π.χ. τραπέζι).

4) Σύντομη παρουσίαση των συμμετεχόντων στις διαδικασίες

Καθώς οι δικαστικές υποθέσεις ακολουθούν διαφορετικές διαδικασίες σε κάθε χώρα (και ο μέσος πολίτης δεν είναι εξοικειωμένος με τις δικαστικές διαδικασίες), μια σύντομη παρουσίαση των συμμετεχόντων (δικαστής, εισαγγελέας, δικαστικός γραμματέας, δικαστηριακός διερμηνέας, δικηγόροι κ.λπ.) θα καθησυχάσει τους αλλοδαπούς κατηγορούμενους και θα διασφαλίσει την ομαλότερη διεξαγωγή της διαδικασίας.

Ειδικότερα, κατά την παρουσίαση αυτή, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στο γεγονός ότι ο διερμηνέας είναι ένα ουδέτερο άτομο με καθήκον να μεταφράζει πλήρως και ευσυνειδήτως όλα τα ερωτήματα και όλες τις δηλώσεις στην αντίστοιχη άλλη γλώσσα.

5) Γραπτά κείμενα που παρουσιάζονται στις ακροαματικές διαδικασίες

Τα γραπτά κείμενα (εγκλήσεις, έγγραφα, συμβόλαια, αλληλογραφία, αρχεία κ.λπ.) που ενδεχομένως παρουσιάζονται και διαβάζονται κατά την ακροαματική διαδικασία θα πρέπει να δίνονται (πρωτότυπα ή αντίγραφα αυτών) στο δικαστηριακό διερμηνέα προκειμένου να τα μεταφράσει προφορικά.

6) Διερμηνεία της ακροαματικής διαδικασίας στα αλλόγλωσσα αντίδικα μέρη

Προκειμένου τα αλλοδαπά αντίδικα μέρη που συμμετέχουν στην ακροαματική διαδικασία να είναι σε θέση να παρακολουθήσουν τη διαδικασία (για παράδειγμα, κατά την εξέταση των μαρτύρων), θα πρέπει να δίνεται στο δικαστηριακό διερμηνέα η δυνατότητα να διερμηνεύει ψιθυριστά (π.χ. καθήμενος δίπλα στα εν λόγω μέρη) τις δηλώσεις των μαρτύρων ή/και του δικαστή (εισαγγελέας, δικηγόροι).

Για τη διευκόλυνση αυτού του απαιτητικού τύπου διερμηνείας και προς αποφυγήν τυχόν ακουστικών παρεμβολών κατά την ακροαματική διαδικασία, εξαιτίας της ψιθυριστής διερμηνείας, συνιστάται η χρήση του λεγόμενου bidule (μικρόφωνο και δέκτες).

7) Διακοπή μιας διερμηνείας

Η σωστή και πλήρης διερμηνεία μιας δήλωσης βάσει σημειώσεων απαιτεί μέγιστη συγκέντρωση. Κάθε παρέμβαση κατά τη διερμηνεία –από δικηγόρους, δικαστές, αντίδικα μέρη κ.λπ.– διακόπτει το λογικό ρου της διερμηνείας και επομένως θα πρέπει να γίνεται μόνον εφόσον ο δικαστηριακός διερμηνέας ολοκληρώσει τη διερμηνεία του.

8) Διαλείμματα

Καθώς η διερμηνεία απαιτεί υψηλό βαθμό συγκέντρωσης, θα πρέπει να προβλέπονται σύντομα διαλείμματα κάθε μία ώρα περίπου.

9) Μη ανάθεση δικαστικών καθηκόντων στο δικαστηριακό διερμηνέα

Μολονότι οι δικαστηριακοί διερμηνείς γνωρίζουν ότι στην αρχή της ακροαματικής διαδικασίας θα ζητηθεί από τα αντίδικα μέρη να πιστοποιήσουν την ταυτότητά τους και ότι θα γίνει υπενθύμιση στους μάρτυρες σχετικά με το καθήκον τους να πουν την αλήθεια, καθώς και ότι τα καταδικασθέντα άτομα θα ενημερωθούν για τα ένδικα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, οι εν λόγω διατυπώσεις παραμένουν καθήκον του δικαστή, ο οποίος θα ζητήσει από τους διερμηνείς μόνο να μεταβιβάσουν την πληροφορία αυτή στο κατηγορούμενο/καταδικασθέν άτομο.

10) Πολιτισμικές δεξιότητες των νομικών διερμηνέων

Εάν κατά τη διάρκεια μιας ακροαματικής διαδικασίας, ο δικαστής ή ο εισαγγελέας θελήσει να λάβει από το νομικό διερμηνέα πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένα έθιμα μιας εθνικής ομάδας (π.χ. εάν ένα νεύμα σημαίνει «ναι» ή «όχι»), ή όταν ο νομικός διερμηνέας κρίνει απαραίτητο να ενημερώσει το δικαστή ή τον εισαγγελέα σχετικά με οποιοδήποτε τέτοιο χαρακτηριστικό, προκειμένου να είναι σε θέση να κατανοήσει καλύτερα τη συμπεριφορά ενός αλλοδαπού αντίδικου μέρους, αυτό θα πρέπει να γίνεται εκτός της διαδικασίας, επί παραδείγματι κατά τη διάρκεια ενός σύντομου διαλείμματος που θα ζητηθεί από το νομικό διερμηνέα.
